

Selmeczbányai Híradó.

SELMECZ- ÉS BÉLABÁNYA SZAB. KIR. VÁROS HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden szerdán.

Előfizetési árak:

Egész évre	4 frt.
Fél évre	2 ..
Negyed évre	1 ..
Egyes szám ára 10 krajczár.	

Kiadók:

Főszerkesztő: VÖRÖS FERENCZ

Felolószerkesztő: SZTANCSAY MIKLÓS.

A lapot illető szellemi közlemény, valamint az anyagi rész is a kiadóhivatalra ezimendő.

Hivatalos hirdetések díja:

100 szög 2 ft. esztul minden megkezdett 100 szónál 50 krral több
Magánhirdetések hirdetési díja:
 Egy 3-szor hasábozott garmondosr vagy ennek tömértékéért 5 kr.;
 másodszori hirdetésnél 10%, harmadszori hirdetésnél 20%, több-
 szori hirdetésnél 30% árkedvezmény.

Nyiltér soronként 15 kr. — Bélyegj minden hirdetés után 30 kr.
 Hirdetések a kiadóhivatalhoz ezimendők. Hirdetés és nyiltéri díj-
 lak előre fizetendő — Kéziratok nem adtnak vissza. —

Kezdjük meg!

Kedves thémánk a nyaralók ügye.

Nem is lehet más, hiszen eleitől kezdve lépten-nyomon hangsúlyoztuk, hogy ezt a kérdést nem szabad elaludni s a tárgyalások áradatában elveszni hagyni.

Nagy jövőt jósoltunk ez ügynek s fájna tudni azt, hogy többször felemelt szavunk elvesztett a pusztában, elvesztett abban a retentó bűnbűnben, melyben közösen leledzünk s melynek közöny a neve.

Ebből a közönyből szeretnők mi felrázni városunk közönségét ebben a kérdésben is, mert ahol a közöny gyökeret vert, ott belép a pusztulás, ahol ez a sárkány megveti a lábát, hideg lánnya elpusztít minden üdvöst s nyomában burjánzik fel az ölé méreg.

Nézünk Nagybányát! Két év előtt ott is szeliden nyilvánult az óhaj, hogy nyaralókat építsenek s ma már husz villa ékesíti a vidéket, mely pedig messze mögötte áll a miénknek!

De Nagybányán megcsinálták, mert nem sokáig tanácsokoztak utvesztő számításokkal, delegyőzték a félémet s neki indultak mindjárt tettel.

Tegyünk mi is így!

Félre a közönnnyel és félelemmel, mely évtizedek óta zsbibaszi haladásunkat s kerget a bukásba mélyen, mélyen, alá, hogy már arról is gondolkodunk kell: nem lenne-e jobb Baka-bánya sorsára kerülni s lenni nagyközség? Nem jó az ördögöt a falra festeni!

A gyors elhatározást kövesse gyorsan a tett s még az elhibázott lépést is jöveteleli a határozottság, míg a legjobbat is megbuktathatja a félnék, himező-hámozó kivétel! Ez benne van még a Dienstrengementban is, de látszik is, hogy ezt nem Selmeczbánya közönsége számára irták meg.

Ujabb fordulat állott be a nyaraló építések ügyében; rájöttünk, hogy kár nekünk a körmeczbányai kis kalváriához elzarándokolni, mikor a

mienk közelebb is van, de meg összehasonlítottatlanul szebb is!

Miénk törjünk fel a Rónára, mikor a tövében mindent, de mindent megtalálhatunk.

Van egy szép pontja a közeli környéknek, melyen hajdan akasztófa állott, s most is Bitó-dombnak hívják, itt mulatott régen e város közönsége a retentó ünnepeken, melyeken az egyik fél mindenesetre fej nélkül végezte a mulatást; nemesítsük meg e helyet s építsük ide a nyaralók kilátó, szórakoztató helyét, hogy alkalmat adjunk a közönségnek a legnemesebb szórakozásra, a természet, a szép természet rajongó bámulására.

Most vasárnap, mikor az új női uszodát megnyitották, egy-két jelenvolt részvényes vissza jövet felment erre a szép dombra, bámulni a remek kilátást s akkor jöttek arra a gondolatra, hogy minek annak a kioszknak, vendéglőnek, avagy akárminek hívjuk is, más helyet keresni, mikor itt van az uráló domb, a Bitó-domb, melyről szép szabad kilátás nyílik minden oldalra, alig kétszáz lépésnyire a tótól s ugyanannyira az országtúlról.

Gyalog és kocsiival könnyen megközelíthető, közelében a fürdő és ivóvíz, közvetlen mellette a kőbánya, melyből épületkövet lehet nyerni s egyuttal a turista-utat is kiszélesíteni, közel a városhoz, könnyen hozzáférhető s így a szállítással könnyen meg lehet birkozni.

Mind ennek daczára kiemelkedő pont nyílt kilátással a Szentháromság-hegyre, Selmeczbánya és Kisblyce felé, fel a Tanára és a Rónára, kissé magasabb pontról, pl. az építendő mulató verandájáról a Szitnya-hegyre s Széklakna felé. Es mindezeknek a kellő központján!

Keresve sem találhatnánk e cézra jobb helyet s a legszimtöbb vendéglős sem kívánhatná vendéglőjét jobb helyre, mint ez — nyáron, mikor tekintélyes számu közönség, állandó városi közönség mellette siet el a turista-uton frissülni és üdülni.

Gitta hírtelen, heves természetét nem tudta tovább fekezni, rosszul estek neki völegénye feleletel, mert komolyan vette azokat. Indulatosan, nem gondolva meg szavait felelt:

— Ha menyasszonynak akar tovább is nevezni, a viragot kérem adja ide!

Géza tréfával akarta a dolgot elütni. Nevelve jegyezte meg.

— Ugy látszik féltékeny?

Gitta egyre jobban felindult s majdnem sírva, sőtön oda szölet:

— Csak nem gondolja, hogy féltékeny vagyok egy kifosztott bábra, kit a világ régen elítelt magaviseleteért.

E perczben Géza ugy találta, hogy a mindenki által szépek tartott leány esunya.

Szemei tövetezen jártak körül, szája, szeme sírásra állott s az üde arcot sápadtság borította el. Bámulva nézett a leányra, ki ekkor már észre vette, hogy arca haragjában eltorzult. — Csendesen kezdett. Habár a harezot Géza nem akarta folytatni, mégis majdnem parancsoló, erős hangon mondotta:

— Ne feleddje Gitta, hogy ez az asszony távoli rokonom, nekem kötelesegem őt védeni s nem engedhetem meg, még magának sem, hogy rola rosszatmondjon. Tudja meg, hogy imént maga visszaszatiszítan esunya volt. És ha még szeretném olyan nagyon s tudnám azi, hogy még egyszer ilyen esunya lesz, ki ábrándulnék magából!

Gitta zavartan sötötte le szemét, szelid megbánnással közeledett Gézához.

Innen fog kiindulni a nyaraló építések ügye és terjedni a Róna aljában a Klinger-tó körül, végig a Szentháromság-hegy oldalain az u. n. selmezi pusztáig s bizony-bizony ha kinevetnek is, valóvá fog válni az ábránd, hogy valamikor, talán nem sok idő múlva lóvonat, vagy benzínmotor fog e helyek között s talán be városunkba is futkosni.

Kezdjük meg!

A nyaralókat építő részvény-társaság holnap, csütörtökön délután öt órakor fog a Bitó-dombon közgyűlést tartani, hogy végre-valahára megállapodjanak a hely kérdésében. Kérjük az érdekelteket, jelenjenek meg e helyen és lássák, és lássák be a tennivalókat!

Most még kopár és szellős a domb, de ezen könnyen lehet fa-átültetésekkel segíteni.

Kezdjük meg!!

Dejeuner a szt. antali kastélyban.

A bolgar fejedelemmé az elmúlt vasárnap déli egy órára dejeunerre hivta Podhragay Pál prepost-plébánost, Krausz Kálmán rendőrkapitányt, Dr. Stuller Gyula bányafőorvost és Wilmonn József szt. antali plébánost. A fejedelemmé polgármesterünket is meghívni óhajtotta és sajnálkozását fejezte ki, midőn távollétéről értesült.

A szíves fogadatlásban részselít meghívottaknak a kastély parkjában terítettek.

A dejeuner volt:

1. Potage à la Reine Maigrit.
2. Oeufs aux erouton à la moite.
3. Filet de boeuf à la jardiniere
4. Poulets au paprika au Riz
5. Salades
6. Haricots gasp erges à la Hollandian.
7. Fro-mages et fruit.

Mielőtt a dejeunerhez leültek volna a fejedelem asszony felkérte a prepost-plébánost, hogy mondja el az asztali áldást, minek a prepost készséggel tett eleget s a jelenvottakat meghattotta a fejedelemmé lélekemelő vallásossága.

— Ugy-e elfelejté milyen voltam mostan? Nem teszem soha többé...

A fiatalság által rendezett majálison Gittáék is részt vettek, hiszen a Taky leányok nélkül nem is lehetett volna jó mulatság.

Gitta a sok tánczost meguntta, sétálni indult Gézával az erdőbe. Szótlanul mentek fel a helyi utra, azóta a kis vinar óta bizonyos hidegség volt egymás iránti viseletökben. Egy darabig haladtak csendesen, aztán Géza törte meg a csendet.

— Törjünk meg Gitta, vissza kell mennem a városba.

És miért kell magának vissza mennie? kérde a leány vissza sem nézve.

— Deaknéknak megígertem, hogy utána megyek, s nem illelnek őt várakoztatnom.

— Már megint Deakné! szölt mérgesen Gitta — nem akarom, nem engelem, hogy utána menjen! Mit mond a világ, ha maga az én jelenletemben utána futkos? Ez engem kisebbit, nagyon, de nagyon!

— Már megint így gyerekes esznie vannak Gitta, mondattam már, hogy ő nekem rokonom. Ez a figyelem iránta nem történet a maga rovására.

— Ha így gondolja menjen — szölt Gitta haraggal, — de engem kerüljön, utának szétvalnak örökre.

Visszafordult. Barna haját glóriaként vették körül a sötét fakon állópókodott sугарak, villámlo tekintettel nézett az előtte álló Gézára. Magasztosan szép volt e pillanatban.

— Ha így akarja Gitta, — szölt fájdalmas lemon-

TÁRCZA.

Soha többé . . .

Irta: B. Kuti Irén.

Véletlenül ugy történt, hogy a társalgóndó meg Gízike is ki men a szobából, csak ketten maradtak.

Várva várta a perczet Bende Géza. Megfogta a leány puha fehér kezét, akjaihoz vitte és hosszú, forró esókkal fejezte ki mily szerelmét. Gitta elpirolt s zavartan mosolyogva szorította meg a férfi erős kezét.

Eddig csak sejtették, hogy szeretik egymást, de e percztől fogva érezték, hogy szerelmük mély és változhatatlan. Beszéltek jövőjük boldogságáról. Rózsaszínű fényben uszolt minden előttük.

Azonban semmi sem tarthat örökké és a rózsaszínű égen csakhamar felbő keletkezett.

Nemsokára Bende piros rózsával kabátjában jött Gittához. Egy kicsit dicsékedett is vele.

— Nézzé, Gitta, milyen szép virágom van, szép asszonytól kaptam.

A leánynak e dicsékvés rosszul esett, de igyekezett ezt palástolni. Félig tréfásan kérdezte:

— Mastól is felülti a viragot, Géza?

— Miért ne — folytatta az inceselkedést Géza — ha szép, és kedves az, a ki adja.

Gitta összeszorította ujkait, s nem felelt.

— Ugy látszik, sejtí az én kis menyasszonynom, hogy a szép Deaknéktól kaptam e rózsát, azért nem kíváncsi!

Táncztanítási jelentés.

Alulírott tisztelettel értesitem a helybeli és vidéki nagyérdemű közönséget arról, hogy 1897. évi szeptember hó elején **a táncztanítást** megkezdem.

A t. cz. jelentkezőket szállásomon (Szöllő-vendéglő 11. száma alatt) elfogdom.

Beiratások naponta d. e. 10-től 12 óráig eszközölhetők.

Selmeczbanya, 1897. évi augusztus hóban.

Tisztelettel

Szöllősy Manó,
táncztanító.

1276. sz.

1897. tkvi. **Árverési hirdetményi kivonat.**

A selmeczbanyai kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Goldstuecker Márk jelzálog hitelező kérelmére özv. Godál Anna és társai elleni önkéntes árverési ügyében az 1881. évi 60 t. cz. 185 §-ának alkalmazása mellett Bujna Mihály és neje Godál Jozefa késedelmes fizetők árverési vevők költségére és veszélyére azzal, hogy ezen árverés által a C. 2 sorsz. a. Godálné Schwarcz Anna javára feljegyzett özvegyi jog nem érintetik, 287 ft 50 kr. késedelmi vételár és jár. iránti a selmeczbanyai kir. bíróság területén lévő a selmeczbanyai 1141 sz. tjkben Godálné Schwarcz Anna, Godál Anna és Jozefa tulajdonú bejegyzett az A + 2214 hrsz. 69 népsorsz. sz. ház és kertre Hodrusbányán az új árverést 300 forintban ezenen megállapított kiküldési árban elrendelte. és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1897. évi szeptember hó 16-ik napján délelőtti 9 óraker az selmeczbanyai kir. bíróság tkvi hivatalában megtartandó nyilvános árverésén a megállapított kiküldési áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becslésárának 10 %-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi miniseri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezehez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerényt átszolgáltatni.

Kelt Selmeczbanyan 1897. évi augusztus hó 1 napján.

A selmeczbanyai kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság.

Ertl, kir. aljbíró.

Táncztanítási jelentés!

Bátor vagyok a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy folyó évi szeptember hó 5-én, a városi vígadó nagytermében egy

táncztanítási tanfolyamot

nyitok.

Oktatásom tárgyát a divatos műtánczok, valamint a szépségtelí testgyakorlás — ide értve a helyes állás, járás és testmozgás — képezendik.

A tanórak d. u. 6 óraker, felnőttek számára este 8 óraker kezdődnek.

A n. é. közönség b. pártfogását ez idén is kérve maradok

kiváló tisztelettel

Guttmann Samu
táncztanító.

Eladó ház.

Selmeczbanyan a Lövész-utczában 66. sz. a. fekvő Kohlmayer- (volt Janovszky-) féle

háza,

melyben 9 szoba, egy tágas előszoba van nagy kerttel együtt

eladó.

A háznak tágas udvara s jó ivóvizet állandóan adó két kutja van.

Bővebbet

a háztulajdonosnál

1463. sz.

1897. tkvi. **Árverési hirdetményi kivonat.**

A selmeczbanyai kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a selmecz kir. bíróság 2863/97 polg. sz. megkeresésére Hríezné Schwarcz Zsuzsanna és társai birtokára hagyat, önkéntes árverési ügyében a selmeczbanyai kir. járásbírósg területén lévő selmeczbanyai 1052 sz. tjkben Hríezné Schwarcz Zsuzsanna, kk. Hríez Katalin, Johanna, Mária, Béla és József tulajdonú bejegyzett + 2519 hrsz. 264 népsöz. sz. ház és kertre, Hodruson az árverést 432 forintban ezenen megállapított kiküldési árban elrendelte, azzal, hogy ezen árverés által a C 2 sorsz. a. Hríez Schwarcz Zsuzsanna javára bekebelezett özv. jog nem érintetik, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1897. évi október hó 28-ik napján délelőtti 9 óraker

a selmeczbanyai kir. bíróság tkvi hivatalnál megtartandó nyilvános árverésén a megállapított kiküldési áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becslésárának 10 %-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi miniseri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezehez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerényt átszolgáltatni.

Kelt Selmeczbanyan, 1897. évi augusztus hó 18 napján.

A selmeczbanyai kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság.

Ertl, kir. aljbíró.

Alapított 1858.

Budapesti Szivattyu- és Gépgyár Részvény-Társaság

(ezelőtt WALSER FERENCZ)

BUDAPESTEN, VI. ker. Külső váczui-ut 45. szám.

Sürgönyezim: SZIVATTYUGYÁR BUDAPEST.

GYÁRT:

mindenféle gőzgépet, Schmidt-féle forrgőzmotorokat (40 % szénmegtakarítás), petroleum- és benzín-motorokat. Keretfűrészeket, körfűrészeket és csertöröket, gőzkazánokat, előmelegítőket, tartányokat. Hidakat és egyéb vasszerkezeteket. Mindenféle szivattyukat gőz-, szíj- és kézi hajtásra, valamint villamos üzembe. Artézi kutfelépítményeket vasból. Tűzfeoskendőket és vízzállítókat, tűzoltósági felszerelési tárgyakat. Köztisztasági szereket, öntöző-kocsikat, sárkaparó és seprőgépeket, hőekéket és uthengereket. Egészségügyi szereket, mint gőzfertőtlenítő készülékeket és teljes fertőtlenítő telepeket, pöczegődőr tisztító készülékeket. Vas- és ércöntvényeket, harangokat. Keményöntésű aczélfelületű tűzrostályokat egyenes és kigyóalakban, valamint polygon rostályokat.

LÉTESIT: vízműveket, csatornázásokat, vízvezeték és légszeszberendezéseket, központi fűtéseket.

Árjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve küldetnek. 22-40

I. magyar királyi szabadalmazott

osztálysorsjáték

A magyar kir. osztálysorsjáték

50.000 nyere ményének
jegyzéke.

A legnagyobb nyere mény a játékterv 9. §- szerint:

1.000,000 korona.
Egy millió

A nyere mények különleges beosztása a következő:

Nyere mények	Korona
1 á	600,000
1 „	400,000
1 „	200,000
2 „	100,000
1 „	90,000
1 „	80,000
1 „	70,000
2 „	60,000
1 „	40,000
5 „	30,000
1 „	25,000
7 „	20,000
3 „	15,000
31 „	10,000
67 „	5,000
3 „	3,000
432 „	2,000
763 „	1,000
1238 „	500
90 „	300
31700 „	200
3900 „	170
4900 „	130
50 „	100
3900 „	80
2900 „	40

50000 nyere mény és jutalom 13.160,000 kor. összegben, mely 6 osztályban sorsolattik ki.

Az 1897. év február hó 27-iki törvény szerint a kis lutri megszűnik és ezen osztálysorsjáték által pótolattik. Németországban ezen nemű sorsjátékok már 100 év óta fennállnak és az illető sorsjegyek eladtak. Nálunk Magyarországon is emelkedni iránta az érdeklődés, mert a sorsjegyek legnagyobb része biztos kezekben van. Nemsokára ilyenek csak ráfizetéssel lesznek kap hatók. Azért ajánljuk, hogy a vétellel ne késünk.

A magyar osztálysorsjáték áll:

100.000 és **50.000**
eredeti sors- és pénznyere ményből.

A nyere mény esélyek oly előnyösek, hogy az eddigi kis lutri vagy egy igérvény vétele ezzel nem is hasonlítható össze. Ily előnyös esélyekkel szemben mindenki nyujtsa kezét a szerencsének viszonyaihoz képest.

Az összes 50.000 nyere mény a mellette álló nyere mény-jegyzékből látható; ezen nyere mények 6 részben lesznek kisorsolva és a nyere mény sorsjegyek készpénzben kifizeteltek.

A sorsjegyek ára az első húzáshoz:
6 frt egy egész eredeti sorsjegyet
3 „ egy fél „ „
1.50 „ egy negyed „ „
0.75 „ egy nyolcad „ „

A húzások a fővárosi vígadó épületében nyilvánosan történnék a m. kir. kormány felügyelete alatt és egy kir. közjegyző elől. A húzásnál mindenki jelen lehet.

Mi üzlethelyiségünkben elárulíjuk vagy utánvétel, vagy az összeg postautalványnyal való beküldése ellenében ajánlott levélben elküldjük az eredeti sorsjegyeket. Minden egyes vevő nevét azonnal feljegyezzük és vevőink minden egyes húzás után megkapják a kimerítet sorsolási jegyzéket.

Rendelvényeket f. év szeptember hó 30-ig fogadunk el.

Török A. és Társa

a m. kir. szab. osztálysorsjáték főelárulító,

BUDAPEST, Váczui-kör 4. szám.

Hivatalos rész.

596 sz.

Pályázati hirdetés.

Selmezb. és Belsőbánya sz. kir. város törvényhatóságán elhalálozás folytán üresedésre jött és kinevezés útján betöltendő *szünetes* állásra pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, kik ezen 1300 ft. évi fizetésű, 200 ft. lakber és 50 m³ kemény tűzifa általános javadalmazott állást elvénnyő óhajtják, hogy az 1883. é. t.-cz. 17. §-ában előírt minősítéseket, életkorukat és eddigi alkalmazásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket **f. évi szeptember hó 20-ig** mint záros határidőig hozzák, avagy hozzáz címzve a v. polgármesterhez nyújtsák be; később érkező kérvényeket figyelembe nem fogok venni.

Ipolynék. 1897. évi augusztus hó 24-én.

Horváth Béla,
főispán.

5613 sz.

1897.

Hirdetés.

Ő cs. és kir. Fensége Clotild főhercegnének a város közönséghez intézett kérvénye folytán s szab. kir. város törvényhatósági bizottsága f. évi augusztus hó 10-én tartott közgyűlésében 194 közgyűlési számú határozatával névszerűen szabvány mellett egyhangulag jelentette ki, hogy ő cs. és kir. Fensége védnöksége alatt álló és általa az Adria tenger partján Cirjankában szegény görvölyes és angoloros gyermekek részére alapított „László gyermek otthon“ nevű viselő gyógyintézet ügy- alapított sorába lép négyezer forintos ágy-alapítvánnyal és hogy ezen négyezer forintot a rokontermészeti gyámpenzári tartalék alapból fogja fedezni.

Ezen határozati kivonatolt intézkedések oly figyelemmel tétetek közé, hogy azok ellen minden adózó városi polgárnak jogában áll alábbi keltől számított harmincz napon belül a városi tanács útján a nagyméltósági m. kir. Belügyminisiteriumhoz felebbezéssel élni.

Selmezbányán. 1897. évi augusztus hó 24-én.

Bernhardt Adolf,
h.-polgármester.

5642 sz.

1897.

Hirdetés.

A rendkívüli közlekedési akadályok elhárításáról szóló s a városi törvényhatósági bizottságunk folyó évi augusztus hó 10-én tartott ülésében 223 közzgy. számú határozatával megállapított szabályrendelet a városi főjegyzői hivatalban közszemlére kitéve van.

Bármely városi adózó polgárnak jogában áll a szabályrendelet megalkotott szabályrendelet intézkedéseit ellen alábbi keltől számított 30 napon belül észrevételeit a városi tanács útján megtenni.

Selmezbányán 1897. évi augusztus hó 24-én

Bernhardt Adolf,
h.-polgármester.

5738 sz.

1897.

Hirdetés.

A báró Popper Sándor özvegy a városi érdekek kibácsolandó érdekének eladása tárgyában érvényben fennálló szerződésnek az 1900—1909 évekre, vagyis további tíz évre levő meghosszabbítását mondogta ki a törvényhatósági bizottsági közgyűlés f. évi augusztus hó 10-én hozott 219 közgyűlési számú határozatával külön feltevélléül kérvén ki, hogy az új szerződés biztosítására a báró Popper Sándor özvegytől 10000 ft. biztosítékot tegyen le és hogy az új szerződés tartalma alatt vevő czeg köteles lesz a felsejorolt méreteken termelhető talpának minden darabjáról, tehát tekintet nélkül a méretek közli töltésére 50 krt fizetni.

Ezen határozati kivonatolt intézkedéseit oly figyelemmel tétetek közé, hogy a meghosszabbítás tárgyát képező fő- és pótszerződés a városi számvevőszék hivatalos helyiségében bárki által is betekinthető s a közgyűlés határozatával meg nem elégedő bármely adózó városi polgárnak jogában áll alábbi keltől számított 30 napon belül a városi tanáchoz benyújtandó felebbezéssel élni.

Selmezbányán, 1897. évi augusztus hó 24-én.

Bernhardt Adolf,
h.-polgármester.

5630 sz.

1897.

Hirdetés.

A törvényhatósági bizottság f. évi augusztus hó 10-én tartott közgyűlésében 211 közgy. számú határozatával kimondta, hogy az újonnan felállítandó hivatásos tűzoltó és képző intézetekben először városi tisztviselők, másodsorban ezen törvényh. városi illetőséggel polgárok gyermekei javára a törvényh. városi nyugdíj-alapból évenként 5000 ft. irca ötezzer forintos alapítványt létesít.

Ezen közérdekű határozat ellen jogositva van minden városi adózó polgár észrevételeit alábbi keltől számított 30 napon belül a városi tanács útján megtenni.

Selmezbányán, 1897. évi augusztus 23-án.

Bernhardt Adolf,
h.-polgármester.

5917 sz.

1897.

Hirdetés.

A törvényhatósági bizottság f. évi augusztus hó 10-én tartott ülésben megalkotta a klingerteráron levő két uszodára vonatkozó szabályrendelet, a szabályrendelet a városi főjegyzői hivatalban közszemlére kitéve van s annak rendelkezései ellen jogositva van bármely városi adózó polgár alábbi keltől számított 30 napon belül felebbezéssel élni.

Észrevételek a városi tanáchoz nyújtandók be, Selmezbányán 1897. évi augusztus hó 23-án.

Bernhardt Adolf,
h.-polgármester.

Mellékutczáink s utcúikáink helyreállítás.

E tárgyról már egy pár évvel ezelőtt közöltem nézeteimet, de alig hiszem, hogy az illető intézkedni hivatalotk közül csaka, és s tudomást vett volna rólok. Próbáljuk hát meg még egyszer, talán sikerül ama meggyőződést kelteni, hogy a dolog nem kivihetetlen sőt hogy aránylag csekély költséggel és faradtással gyalog-közlekedésünket úgy állíthatjuk helyre és oly tartósan, hogy az czelejünk tökéletesen meg fog felelni.

Hogy a mikéntre nézve tisztába jöjünk, meg kell vizsgálnunk, miis okozza ebbeli nyomorúságunkat? Köz-tudomásulag a víz, mely oly szorosban tartatik vissza az utakon az ezeket szegélyző birtokok tulajdonosaitól, minden esőzés után mélyebbre és mélyebbre vájja ki az utakat, mely kivájnásnak csakis a szilárd, eleven közetek kibukkánása vet gátat.

Mi tehát a teendő? Nem engedni, hogy a víz az uton összegyűljön, mit azon módon lehet elérni, hogy a szükséges mérvre több-kevesebb nyílt áterest alkalmazunk s ezen átereszek által fölfogott vizez oldalt a ahol lehet szabadon, egyébént pedig követett rigolban vezetjük.

Ezen átereszek fő- és ugyszólvára egyedül tényezői az utak és utcúikáink jókarban tartásának.

Aki ezt íránt bizonyítékot akar szerezni, nézze meg a mi — rigollát — utcúinkat, nevezesen az evangélikus temető felé, a régi leányiskola mellett az óvárvai felé vezeték, a Szentháromság-ter fölött, a Geesányi-házról az új-utra menőt: a belvábanai kaput a róza-utcával összekötőt, a legutoljában az akadémiá-utczától a felső-major felé lefutó utat s meg fog győződni, hogy a nagy költséggel helyreállított rigolok vagy egyáltalán nem, vagy pedig csak esékely részben felelnek meg a czeleink, mert az összeg, ülemlő víz nem a rigolban, hanem rendszerint az ut közepén, vagy egy keréknyomáson folyik s az utat mossá.

Az igaz, hogy ezen rigolok legnagyobb része egy van lektele, hogy arra szolgál példál: miként nem k e ll rigolt fektetni, mert a rigol széle legnagyobb részét túl emelkedik az úttesten. Vajjon mivel különb észjárás kell ehhez, mintha valaki a háztól gyűlt- s elvezető csatornáját a gerinzeire helyezné?

Ha a rigolt készítetté annak czelejt szemelőtt tartva, egy pár áterest készített a védendő uton, okvetlenül reá kell jönnie a rigol hibás fektetésre, mert hiszen az átereszeket csakis a rigol széleinek leszedésével sarkollathatná ez utóbbira.

A dologt annyira világosan és egyszerűen tartom, hogy szinte szegyetlen szóba hozni reá mutatóit az átereszek kellékeire.

Első sorban az áterez nem kiásás, de egy kis gát-töltés által képezendő, mert a kiásott áterest a legelő nagyobb esőt betölti (lásd a vöröskúti ósvényt). Azután a gát az utat nem keresztbe, hanem jó rézsulírásban készíti, hogy a felölő víz sebessége lehetőleg csak kevesebb esokentessék s így az áterez tisztán maradjon. Ennek jó illusztrációjal szolgál a belvábanai kapu előtt az országútól az első kápolna felé vezető mely út, miután itt látható mit ér az a felső, két labol készített áterez, mely majdnem vízszintesen lévően fektetve, az utról a vizet nem tereli el, az szabadon garázdátkodhatik, amint hogy tette, azt különösen a második szakasz mutatja.

Menőt rézsutosabb az áterez, annál esékelyebb lehet a gátja.

A gátakat a gyalogutakon akárminő rendelkezésre álló anyagból lehet csinálni, csak jól kell döngölni; szekéruutakon okvetlenül szükséges, hogy a gát kövesből legyen, vagy pedig kiköveztve, hogy nedves időben föl ne ázók, amikor az átmenő kerék földhúja. Mind-ezek mellett okvetlen szükséges, hogy az átereszeket, még köllön ki nem készpötök, figyelemmel tarttuk s minden támadó hibát helyreigazítsassunk.

Az ilyen áterez a mellett hogy tartós, sokkal esékelyebb akadály nemcsak a gyalog, de különösen a szekér-közlekedésnek, mint a berakott fák által csinált. Az átereszek természetesen csak akkor fognak megfelelő czelejknek, ha az általuk gyűjtött víz elvezetéséről köllön gondoskodunk. Logeizáserősb megoldás természetesen, ha a védendő út elég széles, hogy egy oldalt levezető-árkot létesítsük és pedig vagy közé-

zett, vagy ahol lehet, pusztán ásottat. De tekintve számos utcúikánk rendkívül szűk voltak, melyek ugyszólvá nem is egyebet árkölnál, tekintve továbbá a követett rigolok költségességét, be fogjuk — egy hízem — látni, hogy egy mód, mely kevésbbé költséges és a víz levezetését nem is biztosítja, a czeira nézve rendkívül kívánatos.

És ezen mód az átereszek vizének a szomszédos telekre való vezetése.

Mert itt különösen döntő a „divide et impera“ jelszó. Mert ha én csak 20—15—10 méternyi utról engedem összegyűlni a vizet, az soha sem lehet oly nagy, hogy az akárhová vezetve kárt okozhatna s így semmiféle telekbirtokoknak nem lehetne ily csekély viznek a telkére való bocsátása ellen valami kifogása annál kevésbbé, minthogy a mint azt az országutak mentén látjuk, ilyen víz rendkívül fejlődő hatással bír, amennyiben csak trágyanyagot hoz magával.

Kétsegkivül az illető telektulajdonosok legnagyobb része a kellő belátás biányi folytán nem lesz hajlandó telkére a vizet bebocsátani, de egy hízem, hogy ez íránt szabályzatot lehetne alkotni, s ha az illetőket minden kár ellen biztosítjuk, amit a dolog helyes kivitele mellett bízást meglehetünk s a népet kellően kioktatjuk, a keresztvívétel nem ütközhetik akadály.

Vegyük csak például a leányvár-utczát. Itt a víz a Péch-utca kezdetétől egész a Vatzulik-kertig egy áramban folyt s itt két helyen be volt vezetve a nélkül, hogy a kertben kárt okozott volna, azonkivül, hogy a gödrökből, melyek a vizet befogadták, koronkint az oda hordott anyagot ki kellett emelni. Pedig az ezen utca vizén kivül a pachtaréoi lépcsőtől Zsigmondakna felé vezetó utcúka is ide vezette vagy vezeti a vizet.

Képzljük, ha ezen víz, teszem azt 5—15 felé osztánék, vajlon minő kárt okozhatna egy ily rész? s az ut meg volna mentve a víz által való rombolástól.

Mellesleg megjegyzem, hogy örökké sajnálatos marad, hogy az apáca-kolostor főmelkével nem töltetett föl ezen utca, különösen a pachtaréoi lépcsőn alóli része. És miért? mert esetleg vagy 3—400 fuvar 10—15 krral több került volna!

De hát mi is a czél? valamennyi közlekedési kis és nagy utunk jókarba helyezése által háznak lakhatóságát s értéket emelni s ez által idegeneknek az itt tartózkodást kellemessé s lehetővé tenni. Ezen ezel csakis ezelősi program felállításra s annak következtében s eredménytelen keresztvívítése által levő elérhető, szükséges egy oly közegnek a szervezése, mely ezen földakat keresztvívittelé magára vállalja. S ezen czeira legalkalmasabb lehetne a turista egylet Sztinya-Osztyala miután már szervezte van, de csak abban az esetben, ha fölbontva a kapestol, mely a központi egylethez köli, s munkásságát s jövővel emelt kizárólag városunk javára fordítja. S biztosa lehet venni, hogy tagjai száma legalább is megközlőződik s jövédeme a mostanéhoz képest többszörös lehetne annak inkább, minthogy ily szűkebb, a város érdekét nagyban előmozdító ezel mellett a hatóság részéről is nagyobb támogatást igényelhetnők.

S mit vesztüthünk, a mit fájlainak kellene? Talán a turista lapot? vagy a Sztinya-Osztyala által rendeztetni szokott 1—2 kiwandulást? Hisz ilyennek rendezhetése az új egyesületben sem lenne kizárva s másrészt a turista lap sem megszerzehetetlen azok részéről, akik kedvelik, vagy talán a Sztinyai feljtek? hiszen ezt az új egyesület sem hanyagolhatná el, mint a vidékünk vonzó erőinek nem a legutolsóját.

S mit nyerünk? Egy széles munkésdési alapot; tevékenységünk sikeréire biztosban remények s ennek elérésével azon jól eső óntudatot, hogy városunk sorsának mit is valamit lendítüthünk, ha talán erőnk korlátossága nem is engedné, hogy olyat keresztül vigyük mint a brassói egyesület, mely több kilométernyi utat vagatolt, nagyrészen sziklába, hogy a gyönyörű kilátást nyujtó Czenkhegyre a hozzájuthatási kellemessé legye.

A vázolt czeleink — az idegenek ide vonzásának — elérhetéségét egy vagy esetleg több fogadó, mondjuk étterem létesítése is egy főtényező lévén, legyen szabad ez iránt nézeteimet később kifejtenem.

Platzer Ferenc.

Új orgona és orgonaszentelés Belden.

(Ezen közlemény előbbi számainkhoz tárgyhalmaz miatt szorult ki.)

Folyó évi augusztus hó 8-án ritka ünneppel folyt le Belden, ezen ág. hitv. ev. közég templomában. Imvár 98 ezendegig használt, s romlánskán indult ki orgonáját újjal váltotta fel, s e napon ünneppelosen fel is szenteltette el Holczy Zsigmond deviesei lelkész s sztinya-aljai dekanus által kinek az oltári szent szolgálát végzésénél Stollmann Gusztáv beldi lelkész

* Czikró úr nézésével e tekintben nem érünk egyet.

* Az eskü.

segédkezett. — A szószéki szent beszédet Konesek L. felső-almási ev. lelkész tartotta.

A templom zsolótulaj megtelt nemesak a helybeli de a vidékről is nagyszámmal egybegyűlt hívekkel, elamnyira, hogy még künn a templom előtti tér se maradt üresen azoktól, kik a különben eléggé terjedelmes templomba be nem fértek, az ajátosságban azonban még is részt akartak venni.

A nagy-honti egyházmegye papságából ott láttuk a templomban fent nevezettek kivül Bernáth Sándor derzsenyei s Szluka János bagyani lelkész urakat, s a vidékről elég szép számmal egybegyűlt intelligenciát.

Ezen új orgona építője *Neusser Károly Neutricscheini* (Morvaország) orgona-gyáros. — Neve immár nem ismeretlen vármegyénkben sem, amennyiben február hó óta, ahogy az első 1600 forint értékű orgonát felállította Devisén, csakhamar követte ezt második művének átadása Bagyanban, az ottani rom. kath. templomban; s rövid időre rá Belden lett felállítva vármegyénkben immáron harmadik műve.

Úgy értesülünk, hogy látva eddigi szép és kitűnő műveit már is több ág. hitv. ev. és rom. kath. gyülekezet kereste meg az ezen vidékünkön eddig nem ismert kitűnő czéget megrendelésével.

A mi már most magát a beldi új orgonát illeti erről aljának itt röviden a következők habár e szakban csak laikus által írott észrevételek:

Az orgona külseje igen csinos, festése szép aranyozása díszes s a frontban álló Princzipál sípja szép ragyogásával igen jó benyomást tesznek a szemlélőre. — Magassága, lévén a stukátor alacsony nem nagyobb 2 méter és 40 centiméternél. Ép e miatt a játszó asztal is oldalt van elhelyezve, s az orgona frontja a kórusba beállítva úgy, hogy a sípokhoz avatatlan kéz ne jöhessen. — (Mamuleja egy van; pedálja szintén a collectio pedáljai: Pedál koppel Mezzo forte és forte. Változatai a következők: 1. Princzipál 8° 2. oktáv 4°; 3. Gedeckt 8°; 4. Salicional 8°; 5. Mixtúr 2 soros; 6. Subbas 16 láb. Ezen utóbbi akustice van megszerkesztve illetve a 16 lábás subbasnak csak legalsó 5 sípja, az alacsony templom padlás miatt.)

Intonatóija az egyes változatoknak erős s a mellett mégis lágy és nem des. E sajátóság jellemzi az orgona valamennyi változatát. Legszebben hangzik a Gedeckt; különben ha szakértő fog játszani rajta, látni fogja csakhamar, hogy kezdve a leglágyabb salicionaltól végig valamennyi változata igen szép viszhangba olvad össze, úgy hogy ezen művön játszani valóságos élvezet lehet az orgona kedvelőjének.

A sípokra vonatkozólag megjegyzem, hogy azok belül is —, már t. i. amelyek nem fásipok s ilyenek csak a Subbas és Gedeckt változatnál vannak. — mind tiszta ciznből és nem ciznköböl valók.

A pedál, különösen ha egyik collectívája a *coppel* járul hozzá erős, és gondokához hasonló szép hangokat ad, dacára annak, hogy változtatva nem cello de subbas 16'. Igen szépen veszi ki magát a staccato játszásnál a Gedeckt társítva az oktáv 4'-bal. Egyébként az orgona ereje legjobban vehető észre úgy, ha a leglágyabb salicionaltól kezdve társítatnak egymásutánban a kedves fuvola hangzású Gedeckt, majd pedig a dallamos principále s ezekhez járul az oktáv és mixtúr.

S esodlatos mégis, hogy mindezen hangerőt bent a templom szentélyében nem venni úgy észre mint közvetlen közelben. Hát ennek oka az *alacsony* boltozat illetve fastukátor. Adja Isten, hogy ezen is mihamarabb segítve legyen!

Végezetül nem hagyhatjuk meg említés nélkül azt sem, hogy a beldiek áldozatkészsége szinte pártját ritkítja s bámulatra méltó! — Rövid 12—14 év leforgása alatt önérejköböl minden idegen segély nélkül új tornyot, 3 új harangot, s új orgonát szerzeni nagy dolog nem egy oly kicsiny gyülekezetnél mint a beldi, (mintegy 500 lélek) de nagy dolog egy nagy gyülekezetnél is!

Tartsa meg az egok Ura e kisdé seregét lankadaltan áldozatkészségében, egyházseretében továbbra is.

H. Zs.

NYILT-TÉR.*

Selyem-damasztok 65 krtól 14 forint 65 krig más terenként — valamint fekete, fehér színes **Henneberg-selyem** 35 krtól 14 forint 65 krig méterenként, sima, csíkos, koczkázott, mintázott, damaszt s. a. t. (mint egy 240 különböző minőség, 2000 szín és mintázatban s. a. t. a megrendelt áru postabér és vámentesen a házhoz szállítva, mintákat postafordultával küld; **Henneberg G.** (cs. és k. udvari szállító) **selyemgyára Zürichben**, Svájcba czimzett levelekre 10 kros, levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek. 6.

Ki iszik
Kathreiner-féle
Kneipp-maláta-kávét?

Mindenki ki félti az egészségét és mégsem akar lemondani a kávé megszokott kellemes élvezetéről. Mert a Kathreiner-kávé hozzájárul az idegizgató bakkvének általánosan ismert és rendes használatnál annyira egészségrontó hatására. *****

Mindenki a kinek egészségét valamilyen megromtatta különösen ideggyomorbántalmakban szenvedőknél sok ezer esetben a legégszesebb és a legönnyebben megemészthető italnak bizonyult a tiszta Kathreiner-kávé *****

Minden asszony és gyermek, a kinek gyöngye szervezete különösen jólékony hatással van a tápláló Kathreiner-kávé s a kik kellemes, enyhe íze miatt, egy bakkvével keverve, mint tisztán nagyon szeretik. *****

Mindenki a ki a háztartásban takarékos, de izletes és a mellett egészséges kávéitál mégsem akar magától megvonni. Takarékosági szempontból is ajánlható a Kathreiner-kávé, akár bakkvével vegyítve, akár tisztán.

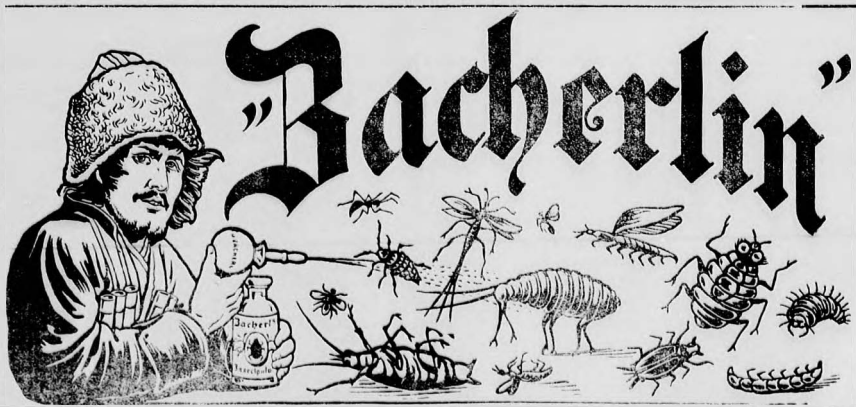
A Kathreiner-féle Kneipp-maláta-kávé valóban egészségi és családi kávé, a mely szemekben a legjobb malából készül; a bakkvé kedvelt ízet a Kathreiner-féle gyártási mód adja meg neki, a mely a leghíresebb szakintélektől elismerve, minden művelt államban tért hódított. Csek a Kathreiner-kávé egyesít magában a bakkvé kellemes ingerlő ízet és a maláta-kávének egészséges, orvosiilag elismert és megerősített előnyeit. *****

Kérelem: Tévedések és megkárosodás kikerülése végett bevásárlás alkalmával tösekk jól vigyázzni az eredeti dobozra, a melyen az a felírás van **Kathreiner**.

Az olyan csomagban, a melyen nincs rajta a **Kathreiner** név, hamisított kávé van.

Mindig csak
Mert ez a leggyorsabb és legbiztosabb ölszér
Mi bizonyítana világosabban utólrhelten ereje és jósága mellett, mint *örösi* *eltermeltsege*, minek folytan nem létezik oly szer, melynek forgalmát a *Zacherlin*-é tisztesesen fölül ne mulna.

"Zacherlin"

kéressék
mindennemű rovarok kiirtására.
Azonban mindig bepecsételt üvegek kérjen, és pedig *Zacherl*-czimmet ellátottat. Minden egyéb hamisított.
Egy-egy füveg ára: 15, 30, 50 kr. 1 frt, 2 frt; a Zacherlinmegtakarító 30 kr.

Kapható e szer: Selmezbányán: Takáts Miklós, Marschalkó Gyula, Krausz V. G., Eichel Sándor özv., Engel Zsigmond czégeknel. Ipolyságon: Dombó Károly és Trautwein Daniel czégeknel. Korponán: Blaskovics Lajos, Körmöczbányán: Ritter J. Lipót, Klein Armin, és Horn F. W. czégeknel. Szász-Tót-Pelsőözön: Partos Miksa czégnél. Ujbányán: Cservinka M. czégnél.